

"ЯК СПРАВЫ,
РАБОЧЫ КЛАС?"Абрабаванне
вытворцы
працягваецца.

2

"НА ЧЫМ

"ПАГАРЭЎ"

ЭКС-ПАЖАРНЫ,
ці Каму спрыяе
Феміда?"

3

"ЧУЖЫЯ

СЯРОД ЧУЖЫХ".

Пра тых, хто сонца
Афрыкі на бульбу
прамяняў.

3

"НОТНЫ АРКУШ".

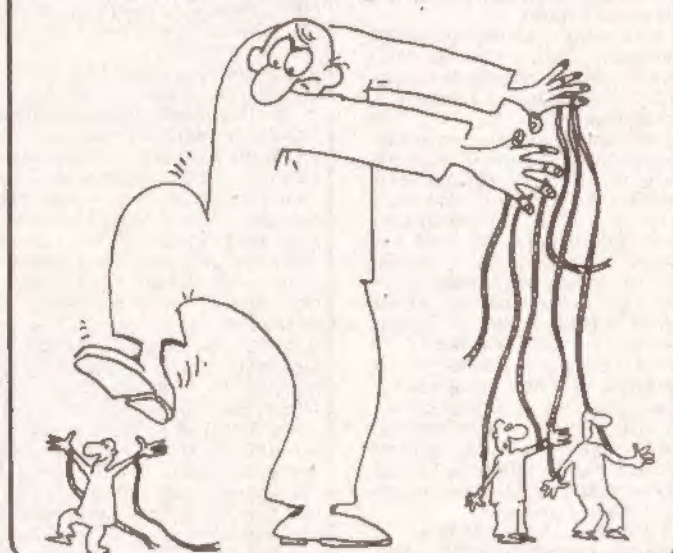
"Мроя":
зноў 10-годдзе.

3

БЕЛАРУСКАЯ
МАЛАДЗЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Малое Віктар ДУБОВІК

Кур'ер "ЧЗ"

Адпачынак — не для ўсіх

Вось і настаў доўгачаканы час адпачынку. Ён асабліва важны для тых, хто пацярпеў ад аварыі на ЧАЭС. Аднак, як лічаць работнікі Федэрацыі прафесійнаў Беларусаў, на сродкі, выдзеленыя сёлета дзяржавай для адраўнення гэтай катэгорыі грамадзян, існаваў магчымасць у адпачынку змяжа выкарыстанне толькі кожны шосты з іх.

120 мільярд рублёў з 572-х неабходных, згодна з Законам "Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС" на аплату пачэсак у санаторыі, дамы адпачынку і пенсіянаты, дастаткова толькі для ахоту 15 працэнтаў такога насельніцтва. СГБ і Дзяржкамінтат па праблемах выніку катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, зацвердзілі ў адпачынку гэтай трывожнай сітуацыі, накіравалі ў Саўмін пісьмо з просьбай аб павелічэнні бюджэтных асабаванняў для адраўнення насельніцтва, якое стала ахвярай радыяцыі.

БЕЛІНФАРМ.

Шукалі лепшы час...

Праздніцы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь прыняў 25 мая Указ аб устанавленні Дня Беларускага пісьменства і друку. Ён будзе святкавацца ў першую нядзелю верасня.

Такое рашэнне грамадскасцю ў прынцыпе сустрэта прыхільна. Але даводзіцца чуць і крытычныя заўвагі наконт выбару дня і ад некаторых моіх калег, і ад навукоўцаў. Напрыклад, намеснік дырэктара Скарынаўскага цэнтру В.П.Рагойша лічыць, што на вызначэнне дня святкавання заўсёды ўплываюць гістарычныя засведчаныя даты. Таму з навуковага пункту гледжання матэ-агандна было б прымкаваць Дзень пісьменства і друку да 6 жніўня, бо менавіта ў гэты дзень 477 гадоў таму Філіпавіч Скарына выдаў першую сярэднюю ўсходніх славян друкаваную кнігу.

Наш карэспандэнт звярнуўся да Старшыні Камісіі па адукацыі, культуры і захаванню гістарычных спадчыны Вярхоўнага Савета Беларусаў (яна рыхтавала праект гэтага дакумента) Н.С.Гілевіча і папрасіў растлумачыць, што паўплывала на вызначэнне дня святкавання.

У працэсе падрыхтоўкі Указа збіралася вельмі прадстаўнічая камісія, якая абмяркоўвала гэта пытанне, — адначасна Н.І.Сямёнавіч, — пагадзіліся на тым, што, калі б гэта было свята друку, безумоўна, яго варта было б адзначыць 6 жніўня. А тут жа ідэя ўзнікла іншая. Свята пісьменства і друку ахоплівае не толькі журналістаў, выдаўцаў, друкарскіх і навукоўцаў, студэнтаў, школьнікаў — усю інтэлігенцыю. Па сутнасці, гэта свята культуры. Ну, і безумоўна, мы шукалі лепшы час. У жніўні ж многія адпачываюць, гэта час вакацыяў у школах, вучылішчах, ВНУ — ну хто, пагадзіцца, будзе тое свята адзначыць...

Так, Указ прыняты, але калі будучы пераказнаўчы аргументы, то можна да яго вярнуцца і штосці перагледзець.

"Алгебра" на роднай мове

Знаходзіцца ў вытворцы і неабавязвае пачне паступаць у школы новы падручнік па алгебры для 9-х класаў на беларускай і рускай мовах. Гэта першая падобная кніжка, створаная на тэрыторыі былога Саюза, дзе акрамя строгай тэорыі шмат гістарычных фактаў, рабусаў, цікавых гісторый на матэматычных тэмах. Увогуле, тут ёсць усё, што раней кожны настаўнік падбіраў самастойна, каб зацікавіць вучняў.

Аналагічныя сігнэльныя экзамплары "алгебры", толькі ўжо з паліграфічным вывучэннем матэматыкі, сшышоў з друкарскага станка для васьмікласнікаў. Напісаны падручнікі загадчыка кафедры алгебры і метадыкі выкладання матэматыкі Віцебскага педінстытута Канстанцін Ананчык з сааўтарства з прафесарам М.Вераб'евым і дацэнтам Г.Пятроўскім.

Яўгенія ВІЦЬБА.

Помнік Міцкевічу

Ужо месяц, як пачаўся на Беларусі конкурс на лепшы праект помніка Адаму Міцкевічу.

Прадоўжыцца ён да 1 кастрычніка 1994 года. Удзел у конкурсе могуць прыняць усе — ад асобных аўтараў, да творчых калектываў нашай рэспублікі. Прадстаўляць свае праекты канкурсанты будуць у галоўнае ўпраўленне Саюза палкаў Беларусаў у Гродна. Помнік-бюст плануецца ўстанавіць перад будынкам Саюза пісьменнікаў Беларусаў. Пераможцу чакае прэмія і рэалізацыя праекта.

Святлана КУЛІКОВА.

Фестывальная латарэя

У Маладзечна працягваецца падрыхтоўка латарэі, прысвечанай II Усебеларускаму фестывалю песні і паэзіі "Маладзечна-94". Яе розныя адбудзецца 8 чэрвеня. Выручаныя сродкі будуць накіраваны на будаўніцтва гарадскога Дома культуры. Ад гарадскіх прадпрыемстваў і арганізацый паступілі ўжо заўважкі на набывшчы 70 тысяч латарэйных білетаў.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

Свята ў запарку

Свята, прысвечанае Міжнароднаму дню абароны дзяцей і Сусветнаму дню аховы навакольнага асяроддзя, адбылося ў Гродзенскім запарку.

Яго наведвальнікі маглі выбраць сабе забаву па густу: выступленне абласнога тэатра лялек, гульні ў "Поле чудаў" на экалагічную тэматыку ці канцэрт мастацкай самадзейнасці. Яшчэ былі конкурсы мелюнкаў на асфальце і дэманстрацыя музейнай калекцыі радзікі малюскаў. Жадаючыя мелі магчымасць паўдзельнічаць у латарэі або пакатавацца на поні.

Дзеці да дзесяці гадоў у гэты дзень уваходзілі ў запарак бясплатна. Спонсарам свята стаў абласны камітэт па экалогіі.

Лілія АСТРАВЕЦКАЯ.

На ўсякі пажарны...

Віцебскі аблвыканкам спецыяльным рашэннем абавязваў Сянінскі, Паліцкі, Талачынскі, Верхнядзвінскі, Віцебскі, Глыбоцкі, Гарадоцкі і Рясонскі райвыканкамы аднавіць работу міжгаспадарчых агорных пунктаў пажарнай аховы.

Справа ў тым, што апошнім часам у шэрагу раёнаў абласці, знайшоўся сродкаў, каб утрымліваць пажарныя "гары іно гарам", — вырвалі на месцах, зачынілі пажарныя фарміраванні і што вы думалі? Загарэлася. Ды так прыпало, што нават у Віцебску ачукаліся.

Уладзімір МІХНО.

Не ў грошах справа, а... у іх колькасці

Першы міжнародны фестываль фальклору, які мае адбыцца з 15 па 21 чэрвеня ў Пінску і Мінску, суініцца з "жыццёва важнай" сёння праблемай — недахопам матэрыяльных сродкаў.

Тым не менш, фестываль абавязаны быць праведзены. Мы запрашалі калектывы з Расіі, Польшчы, Літвы, Украіны, Даніі, Турцыі, Нідэрландаў, Фінляндыі. Узровень гэтага свята фальклору будзе вельмі высокім, і трэба прыкласці ўсе намаганні, каб яно адбылося — лічыць мастацкі кіраўнік фестывалю Мікалай Козенка. Ну, а адбыцца гэты цудоўны фест зможам толькі пры навунасці грошай, ды я немалых. Арганізатары ўжо звярталіся ў самыя розныя камерцыйныя структуры, аднак вынік гэтых звяротаў не суцешыў — амаль нічога.

Майя ШЭНДРЫК.

Курсы валют на 1 чэрвеня:

	Далар ЗША	Ням. марка
Скупка	21300	12604
Продаж	21400	12400
"Комплекс"	20700	12604
"Белбизнес"	20700	12400
"Беларусь" (21978)	(22472)	12870
		13180

(У дужках — курс за безлічны разлік)

"Еўраныяс"

УПАРТАЯ ПАЎНОЧНАЯ КАРЭЯ

ЗША выказалі неспакой у сувязі з лідэрскай вытраванасцю ў Паўночнай Карэі.

Паводле заявы прадстаўнікоў Пентагона, Паўночная Карэя распрацавала новую ракету, здольную знішчаць караблі. Апошняя, у сваю чаргу, адхіляе заявы ЗША, але ў мінулыя выхаднія зноў адмовілася дапусціць міжнародную інспекцыю на рэактар у горадзе Ёнгбён.

ЗАМАХ НА ЭКС-ПРЭМ'ЕРА

У адной з японскіх гасцініц адбыўся замах на былога прэм'ер-міністра Краіны ўзыходзячага сонца Хасакава.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНИКАВАЙ СУВ'ЯЗІ "ЧЫРВОНОЙ ЗМЭНЫ"

Калі Хасакава выйшаў да журналістаў, нейкі чалавек з натоўпу выстрэліў у яго некалькі разоў, але прамахнуўся. Хасакава не пацярпеў. Паводле заявы паліцыі, стрэляў член ультранацыяналістычнай групкі.

КАЛУМБІЯ

ЗМАГАЕЦЦА З НАРКАМАНІЯЙ

Калумбія прыняла закон, які забараняе прыём наркатыкаў у грамадскіх месцах. Праўда, дома гэта можна рабіць па-ранейшаму бесперашкодна.

СПРАВА ПРЫНЦЫПУ...

Сын Джона Ленана, Джэліян, гатовы ў судзе адстойваць свае правы на частку

спадчыны бацькі, калі перамовы з Ёка Ананітам гэтага будучы выніковым.

Паводле слоў Джэліяна, гэта "справа прынышчу".

НАРВЕЖЦЫ СУПРАЦЬ

НАРВЕЖЦЫ СУПРАЦЬ

Нарвежцы супраць уступлення сваёй краіны ў Еўрапейскі саюз.

У ходзе рэфэрэндуму, які праводзіўся каля 6 месяцаў, 42 працэнты насельніцтва выказаліся супраць уступлення.

МЭР — ЖАНЧЫНА

Мэрэн горада Рэйхс'явіка — сталіцы ісландскай дзяржавы — стала жанчына.

Прэтэндэнты вызначаны

Шэсць прэтэндэнтаў на вышэйшую пасаду ў нашай дзяржаве атрымалі ў сярэдзі афіцыйнага пасведчання. Гэта Вячаслаў Кебч, Васіль Навікаў, Станіслаў Шушкевіч, Зянон Пазыняк, Аляксандр Лукашэнка, Аляксандр Дубко. Подпісы, пастаўленыя за гэтых кандыдатаў, размеркаваліся наступным чынам:

В.Кебч: пададзена 411,251 подпіс, прызнана сапраўднымі 371,967.

З.Пазыняк: пададзена 232,140, прызнана сапраўднымі 216,855.

В.Навікаў: пададзена 199,526, прызнана сапраўднымі 183,836.

А.Лукашэнка: пададзена 176,587, прызнана сапраўднымі 156,391.

А.Дубко: пададзена 146,957, прызнана сапраўднымі 116,693.

С.Шушкевіч: пададзена 131,205, прызнана сапраўднымі 123,552.

ЭКСКЛЮЗИВ "ЧЗ"

Інтэрв'ю пераг адстаўкаў

3 першым сакратаром ЦК СМБ Аляксандрам ФЯДУТАМ гутарыць карэспандэнт "Чырвонай змены" Якаў ЯСЭПІН.

— Аляксандр, праз дзень адрытваецца чарговы з'езд СМБ. Давайце спачатку скажам колькі слоў аб тым, з якімі вынікамі прайшла арганізацыя да гэтага форуму.

— Усе гэтыя моладзі — усе іх сама буйная грамадская арганізацыя рэспублікі пасля Федэрацыі прафесіянаў Беларусаў — 138 тысяч чалавек у не шэрагах, існуюць усе абласныя структуры, абсалютна большасць раённых, дзяржаў, у 13 або 14 раёнах, па апошнім статыстыкавадзям, усе гэтыя структуры прама, што маладзёжныя арганізацыі жыве, паколькі ў раёнах вядзецца прыём, за да гэта прынята каля 20 тысяч новых членаў. Саюз моладзі заўважвае як адзіна структура, захаваўся як фактар палітычнага жыцця, як спрыяе маладзёжнага руху.

— Дарэчы, калі праходзіў павяржэнні з'езд?

— Цікавае пытанне, нават гістарычнае. Выбары на ім сакратара ЦК адбыліся 7 снежня 1991 года — за дзень да стварэння СНД, так што балашыраваліся на пасаду першага сакратара ў СССР, а пачыну не за два з паловай тыдня да выбараў першага прэзідэнта суверэнай Беларусаў. Час, пагадзіцца, быў вельмі бурны.

— Вядома, многія зацкавацца больш канкрэтным тлумачэннем пытання, звязанага з Вашай адстаўкай.

су, па меры развіцця сітуацыі палітычнай, эканамічнай...

— Ды ў сфэры маладзёжнага руху. Увогуле Вярхоўны Савет будаваў гераічна-мучаніцкую дзяржаву, скіраваную не на тое, каб адпавядаць маладым некалькім жыццёвым, а на тое, каб адпавядаць маладым некалькім жыццёвым. Неспэцыялізацыя і адрыў ад рэальнасці, а грошай у іх імя. МХК не можа, напрыклад, дагэтуль падатковых ільгот. Паспрабуйце атрымаць у банку спецыялізаваную маладзёжную пазыку, прадугледжаную беларускім заканадаўствам, — амаль немагчыма. Альбо ўзяць апошні лунна антымадзёжны закон аб вучэбнай прыватнасці, прыняты з падчас камісіі сп.Козак: зноўны крытэрый пры налічэнні маёмасці кожны — устанавіць. Нобіта забыліся, што ўласнасць атрымалася прайсці не толькі ішчэрнішчкім пачаткам.

— Вы звярталіся па ўладдзям структуры?

— Правадзілася влікальная работа (у тым ліку былі і шматлікі выступленні ў друку), аднак ішчэрнішчкі ўрад не рабаву ні на што.

— І калі ж прышлі да думкі, што з урадам цяжка весті дыялог?

— Проста не прыкмеціў, гэта ўнікалі як форма пратэсту, як свавольства Фрэнды, калі я пераканаўся, што, знаходзячыся ў крысе першага сакратара ЦК, нікога змяніць немагчыма ў прынцыпе. Бо ішчэрнішчкі вярнулі стварылі, так бы мовіць, "дарослыя палітыкі", састарэлыя, якія ўжо забяспечылі дачею, унікаў і намагаюцца забяспечыць праймаў.

— Чаму вы аддалі перавагу Лукашэвічу?

— Калі "закрылі" камсамол у жніўні 81-га, Аляксандр Рыгоравіч быў адзіным, хто прыйшоў на пленум ЦК і шыра сказаў, што робіцца глуцтва. Неспэцыялізацыя і адрыў ад рэальнасці, а грошай у іх імя. МХК не можа, напрыклад, дагэтуль падатковых ільгот. Паспрабуйце атрымаць у банку спецыялізаваную маладзёжную пазыку, прадугледжаную беларускім заканадаўствам, — амаль немагчыма. Альбо ўзяць апошні лунна антымадзёжны закон аб вучэбнай прыватнасці, прыняты з падчас камісіі сп.Козак: зноўны крытэрый пры налічэнні маёмасці кожны — устанавіць. Нобіта забыліся, што ўласнасць атрымалася прайсці не толькі ішчэрнішчкім пачаткам.

— Але ж ёсць і іншыя прэтэндэнцы.

— Як ні дзіўна, яшчэ адзін з іх валодеа воляў і энергія — Зянон Пазыняк. Я для яго заўсёды буду чырвоная-карычневая.

— Наўня, яго шанцы не вельмі вялікія.

— Трэба ўлічваць, што народ не стане галасаваш ні за Лукашэнка, ні за Пазыняка, ні нават за Шушкевіча. Народ прагаласуе "супраць". Супраць сённяшняга становішча. І ідэя для Лукашэвіча вярнуць ён ва ўсім разе выходзіць у другі тур, калі змяніцца там разам з Кебчам. Магчыма, аднак, і вярнуць: Лукашэнка — Пазыняк.

— Маркуто, што пасля таго, як "не прайшлі" далей Геннадзя Карпенку, сітуацыя прынцыпова змянілася, каму аддадуць атонія галасы — загада.

— Можна сказаць, каму лунна не будучы аддадзены — Пазыняк, Навікаў і Кебч.

Царква, рэлігія, школа, дзяржава.

Як марудна і цяжка грамадства падыходзіць да прызнання

неабходнасці святаго ў сваім жыцці.

У жыцці, якое шмат гадоў было ваяўніча атзістымым, а любую праву веру да Бога "ахрышчвала"

"опіумам для народа".

Не, наркатыкам для людзей рэлігія не стала. Яна проста "адваёўвае" сёння

сваё месца ў жыцці кожнага з нас.

Адкрываюцца царквы, рэстаўруюцца храмы, улаўнена ўваходзяць у жыццё нядзельныя школы.

Дарэчы, першы выпуск такой школы адбыўся ў Жодзіне, дзе дзеці вучыліся пры мясцовай

праваслаўнай царкве ў імя Святога Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

Архістратэга Міхаіла.

